MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 1 [2025/1]

I. Borcun ifa yeri, tarafların açık veya örtülü iradelerine göre belirlenir.

II. Aksine bir anlaşma yoksa, para borçları alacaklının sözleşmenin kurulduğu sıradaki yerleşim yerinde ifa edilir.

III. Aksine bir anlaşma yoksa, parça borçları sözleşmenin kurulduğu sırada borç konusunun bulunduğu yerde ifa edilir.

IV. Aksine bir anlaşma yoksa, para ve parça borçları dışındaki bütün borçlar, sözleşmenin kurulduğu sırada alacaklının yerleşim yerinde ifa edilir.

V. Alacaklının yerleşim yerinde ifası gereken bir borcun doğumundan sonra alacaklının yerleşim yerini değiştirmesi sebebiyle ifa önemli ölçüde güçleşmişse borç, alacaklının önceki yerleşim yerinde ifa edilebilir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanununa göre ifa yeriyle ilgili yukarıdakilerden hangileri doğrudur?

A) I, II ve III B) I, III ve V C) II, IV ve V

D) III, IV ve V E) I, II, III ve IV

Soru 2

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre aksine bir anlaşma bulunmadığı durumlarda borçların ifa yeriyle ilgili;

I. Para borçları, alacaklının sözleşmenin kurulduğu sıradaki yerleşim yerinde ifa edilir.

II. Parça borçları, sözleşmenin kurulduğu sırada borçlunun bulunduğu yerde ifa edilir.

III. Para ve parça borçları dışındaki bütün borçlar, doğumları sırasında borçlunun yerleşim yerinde ifa edilir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) II ve III

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 3 [Olay Sorusu]

Taraflar arasında 29 Temmuz 2020 tarihinde yapılan sözleşme uyarınca Ali, Ayşe'ye "Mucize" isimli bir yarış atını satma borcu altına giriyor. Sözleşmede Ayşe'nin, satış bedeli olan 180.000 TL'yi üç ay sonra ödeyeceği kararlaştırılıyor.

Buna göre Ayşe'nin 180.000 TL'yi ödemesi gereken son tarih aşağıdakilerden hangisidir?

A) 28 Ekim 2020 Çarşamba B) 29 Ekim 2020 Perşembe

C) 30 Ekim 2020 Cuma D) 31 Ekim 2020 Cumartesi

E) 1 Kasım 2020 Pazar

Soru 4 [2024/1]

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, süreye bağlı borçlarda vade ve sürenin hesaplanmasına ilişkin aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Borcun ifası için sadece ay belirlenmişse bundan o ayın onbeşinci günü anlaşılır.

B) Sekiz gün olarak belirlenmiş süre, bir haftayı ifade eder.

C) Borcun ifası için ayın başlangıcı belirlenmişse, bundan ilgili ayın ilk haftasının son günü anlaşılır.

D) Borcun ifası için ayın sonu belirlenmişse bundan ayın son haftasının ilk günü anlaşılır.

E) Hafta olarak belirlenmiş süre, son haftanın sözleşmenin kurulduğu güne ismen uyan gününde dolmuş olur.

Soru 5

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, borcun ifa yeri konusunda tarafların açık veya örtülü iradeleri yoksa, para borçlarının ifa yeri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Borcun doğumu sırasında borçlunun yerleşim yerinde

B) Alacaklının ödeme zamanındaki yerleşim yerinde

C) Borçlunun ödeme zamanındaki yerleşim yerinde

D) Sözleşmenin kurulduğu sırada borç konusunun bulunduğu yerde

E) Sözleşmenin ifası sırasında borç konusunun bulunduğu yerde

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 6 [2025/2]

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre borçların ifasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Borçlu kural olarak borcunu şahsen ifa etmekle yükümlüdür.

B) Borcun tamamı belli ve muaccel ise alacaklı kısmen ifayı reddedemez.

C) Çeşit borçlarında hukuki ilişkiden ve işin özelliğinden aksi anlaşılmadıkça, edimin seçimi alacaklıya aittir.

D) Borçlu edimini kural olarak sürenin sona ermesinden önce ifa edebilir.

E) Seçimlik borçlarda, hukuki ilişkiden ve işin özelliğinden aksi anlaşılmadıkça, edimlerden birinin seçimi alacaklıya aittir.

Soru 7

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, ifa yeri ve zamanı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) İfa zamanı veya sürenin son günü, kanunlarda tatil olarak kabul edilen bir güne rastlarsa, kendiliğinden bu günü izleyen ve tatil olmayan ilk güne geçer.

B) Borcun ifası için ayın ortası belirlenmişse, bundan ayın on beşinci günü anlaşılır.

C) Aksine bir anlaşma yoksa parça borçları, alacaklının ödeme zamanındaki yerleşim yerinde ifa edilir.

D) Aksine bir anlaşma yoksa borç, alışılmış iş saatlerinde ifa ve kabul edilir.

E) İfa zamanı taraflarca kararlaştırılmadıkça veya hukuki ilişkinin özelliğinden anlaşılmadıkça her borç, doğumu anında muaccel olur.

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 8

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun, taraflarca ifa yerinin belirlenmediği hâllerde uygulama alanı bulacak hükümlerine göre, aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Parça borçları, ifa zamanında borç konusunun bulunduğu yerde ifa edilir.

B) Para ve parça borcu dışındaki bütün borçlar, alacaklının ödeme zamanındaki yerleşim yerinde ifa edilir.

C) Para borçları, borçlunun sözleşmenin kurulduğu sıradaki yerleşim yerinde ifa edilir.

D) Para borçları, alacaklının ödeme zamanındaki yerleşim yerinde ifa edilir.

E) Parça borçları, borçlunun sözleşmenin kurulduğu sıradaki yerleşim yerinde ifa edilir.

Soru 9 [2018/2]

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi borçlu temerrüdünün kusuru gerektirmeyen sonuçlarından biridir?

A) Temerrüt faizi

B) Gecikme tazminatı

C) Olumsuz (menfi) zarardan sorumluluk

D) Aşkın zarardan sorumluluk

E) Beklenmedik hâlden sorumluluk

Soru 10 [2026/1 SGS]

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi borçlu temerrüdünde alacaklıya tanınan imkânlardan biri değildir?

A) Sözleşme konusunun mahkeme aracılığıyla satılmasını talep etme

B) Aynen ifayı talep etme

C) Sözleşmeden dönme

D) Aynen ifadan vazgeçip olumlu zararı talep etme

E) Sözleşmeden dönüp olumsuz zararı talep etme

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 11

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, temerrüt ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Borçlunun temerrüde düşmesi için mutlaka kusurlu olması gerekir.

B) Yalnızca ifası mümkün olan borçların ifasındaki gecikme temerrüde yol açabilir.

C) Borçlunun temerrüde düşmesi için muaccel bir borcu ifa etmemiş olması gerekir.

D) Belirli vadeli borcun olması, temerrüt sebebiyle borçluya ihtar çekilmesini gereksiz kılar.

E) Temerrüde düşen borçlu, beklenmedik hâl sebebiyle doğacak zarardan sorumludur.

Soru 12

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, alacaklının haklı bir sebep olmaksızın borcu kabulden veya borçlunun borcunu ifa edebilmesi için kendisi tarafından yapılması gereken hazırlık fiillerini yapmaktan kaçınması durumuna ne denir?

A) Mahsup

B) Alacaklının temerrüdü

C) Kusursuz sorumluluk

D) Ödemezlik def'i

E) Seçimlik borç

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 13 [2017/2]

6098 sayılı Türk Borçlar Kanununa göre, aşağıdaki sorumsuzluk anlaşmalarından hangisi sözleşmeden doğan borçlarda kesin hükümsüzlük yaptırımına bağlanmamıştır?

A) Borçlunun alacaklı ile hizmet sözleşmesinden kaynaklanan herhangi bir borç sebebiyle sorumlu olmayacağına ilişkin olarak önceden yaptığı anlaşma

B) Borçlunun ağır kusurundan sorumlu olmayacağına ilişkin önceden yapılan anlaşma

C) Uzmanlık gerektiren bir hizmetin ancak kanun tarafından verilen izinle yürütülebildiği durumlarda borçlunun hafif kusurundan sorumlu olmayacağına ilişkin önceden yapılan anlaşma

D) Uzmanlık gerektirmeyen mesleklerde borçlunun kendisine yardımcı kişilerin hafif kusurlu fiillerinden sorumlu olmayacağına ilişkin önceden yapılan anlaşma

E) Uzmanlık gerektiren bir hizmetin ancak yetkili makamlar tarafından verilen izinle yürütülebildiği durumlarda borçlunun hafif kusurundan sorumlu olmayacağına ilişkin önceden yapılan anlaşma

Soru 14 [2023/1]

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, borçlunun ağır kusurundan sorumlu olmayacağına ilişkin anlaşmanın hukuki sonucu aşağıdakilerden hangisinde doğru ifade edilmiştir?

A) Yokluk yaptırımına tabidir.

B) İptal edilebilirlik yaptırımına tabidir.

C) Yalnızca borçlunun tacir olduğu durumlarda geçerlidir; bunun dışındaki hâllerde iptal edilebilirlik yaptırımına tabidir.

D) Kesin olarak hükümsüzdür.

E) Her zaman geçerlidir.

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 15 [2023/1]

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, sözleşme ile belirlenebilecek akdi temerrüt faizi oranı için öngörülen yasal sınır aşağıdakilerden hangisinde doğru ifade edilmiştir?

A) Yıllık yasal temerrüt faizi oranının %100 fazlasını aşamaz.

B) Yıllık yasal temerrüt faizi oranının %50 fazlasını aşamaz.

C) Yıllık yasal temerrüt faizi oranını aşamaz.

D) Yıllık yasal kapital (anapara) faizi oranını aşamaz.

E) Yıllık yasal temerrüt faizi oranının %50'sini aşamaz.

Soru 16 [2018/3]

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, sorumsuzluk anlaşmaları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Uzmanlığı gerektiren bir hizmet, meslek veya sanat, ancak kanun ya da yetkili makamlar tarafından verilen izinle yürütülebiliyorsa, borçlunun hafif kusurundan sorumlu olmayacağına ilişkin önceden yapılan anlaşma kesin olarak hükümsüzdür.

B) Borçlunun ağır kusurundan sorumlu olmayacağına ilişkin önceden yapılan anlaşma kesin olarak hükümsüzdür.

C) Yardımcı kişilerin fiilinden doğan sorumluluk, önceden yapılan bir anlaşmayla tamamen veya kısmen kaldırılamaz.

D) Sorumsuzluk anlaşması, alacaklı yönünden bir tasarruf işlemi; borçlu yönünden ise bir kazandırıcı işlemdir.

E) Borçlunun alacaklı ile hizmet sözleşmesinden kaynaklanan herhangi bir borç sebebiyle sorumlu olmayacağına ilişkin olarak önceden yaptığı her türlü anlaşma kesin olarak hükümsüzdür.

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 17 [2023/2]

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, "bir borç ilişkisinde birden fazla borçlunun her birinin borcun tamamından sorumlu olması"nı ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kısmi borçluluk

B) Ferdi borçluluk

C) Paylı borçluluk

D) Feri borçluluk

E) Müteselsil borçluluk

Soru 18 [2026/2 Yeterlilik]

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, "Birden çok borçludan her biri, alacaklıya karşı borcun tamamından sorumlu olmayı kabul ettiğini bildirirse" aşağıdaki hangi borç ilişkisi doğar?

A) Bölünemeyen borç

B) Müteselsil borç

C) Seçimlik borç

D) Müşterek borç

E) Bölünebilir borç

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 19 [2025 Nisan HMGS]

B ve C; A'dan almış oldukları 200.000 TL tutarındaki borcun tamamından sorumlu olmayı kabul ettiklerini A'ya bildirir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) B ve C arasında müteselsil borçluluk vardır.

B) A, borcun tamamının ifasını B'den isteyebilir.

C) B, A'ya karşı A ile C arasındaki kişisel ilişkilerden doğan defi ve itirazları ileri süremez.

D) B, A'ya karşı ortak defi ve itirazları ileri sürmezse C'ye karşı sorumlu olur.

E) Zamanaşımı, B'ye karşı kesilince C'ye karşı kesilmiş olmaz.

Soru 20

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, sözleşmelerin koşula bağlanması ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Geciktirici koşula bağlı bir sözleşmede borcun konusunu oluşturan şey, koşulun gerçekleşmesinden önce kendisine verilen alacaklı, koşul gerçekleştiğinde, koşulun gerçekleşmesine kadar elde ettiği yararların sahibi olamaz bunları karşı tarafa teslim etmekle yükümlüdür.

B) Aksi kararlaştırılmamışsa, geciktirici koşula bağlı sözleşme, ancak koşulun gerçekleştiği andan başlayarak hüküm ifade eder.

C) Bir koşul, hukuka veya ahlaka aykırı bir yapma veya yapmama fiilini sağlamak amacıyla konulmuşsa, bu koşula bağlı hukuki işlem kesin olarak hükümsüzdür.

D) Bozucu koşula bağlanmış sözleşmenin hükümleri, koşulun gerçekleştiği anda ortadan kalkar, aksi kararlaştırılmadıkça veya işin niteliğinden anlaşılmadıkça sona erme, geçmişe etkili olmaz.

E) Taraflardan biri, geciktirici nitelikteki koşulun gerçekleşmesine dürüstlük kurallarına aykırı olarak engel olursa, koşul gerçekleşmiş sayılır.

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 21 [2026/1 HMGS]

Bir sözleşmenin hüküm ifade etmesi, gerçekleşip gerçekleşmeyeceği bilinmeyen bir olguya bırakılmışsa sözleşme geciktirici koşula bağlanmış olur.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre geciktirici koşula bağlanan sözleşmelerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Koşula bağlı hakkı tehlikeye düşürülen alacaklı, koşul gerçekleşmedikçe hiçbir önlem alamaz.

B) Koşul, taraflardan birinin bizzat yerine getirmesi gerekli bir davranış değilse o tarafın ölümü hâlinde mirasçısı onun yerine geçebilir.

C) Taraflardan biri, koşulun gerçekleşmesine dürüstlük kurallarına aykırı olarak engel olursa koşul gerçekleşmiş sayılır.

D) Borcun konusunu oluşturan şey, koşulun gerçekleşmesinden önce kendisine verilen alacaklı, koşul gerçekleşmezse elde ettiği yararları geri vermekle yükümlü olur.

E) Koşulun gerçekleşmesinden önce yapılan tasarruflar, koşulun hükümlerini zedelediği oranda geçersiz olur.

Soru 22

6098 sayılı Türk Borçlar Kanununa göre, sözleşmelerin koşula bağlanması ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Bir koşul, hukuka veya ahlaka aykırı bir yapma veya yapmama fiilini sağlamak amacıyla konulmuşsa koşul yazılmamış sayılır; koşulun bağlandığı hukuki işlem geçerlidir.

B) Aksi kararlaştırılmamışsa, geciktirici koşula bağlı sözleşme, ancak koşulun gerçekleştiği andan başlayarak hüküm ifade eder.

C) Koşulun gerçekleşmesinden önce yapılan tasarruflar, koşulun hükümlerini zedelediği oranda geçersiz olur.

D) Koşul, taraflardan birinin bizzat yerine getirmesi gerekli bir davranış değilse, o tarafın ölümü hâlinde mirasçısı onun yerine geçebilir.

E) Taraflardan biri, koşulun gerçekleşmesine dürüstlük kurallarına aykırı olarak engel olursa, koşul gerçekleşmiş sayılır.

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 23

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, ceza koşuluyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Kararlaştırılan cezanın ifasının istenebilmesi için alacaklının zarara uğramış olması gerekir.

B) Bir sözleşmenin hiç veya gereği gibi ifa edilmemesi durumu için bir ceza kararlaştırılmışsa, aksi sözleşmeden anlaşılmadıkça alacaklıya borcun ya da cezanın ifasını isteyebilir.

C) Hâkim, aşırı gördüğü ceza koşulunu kendiliğinden indirir.

D) Ceza, borcun belirlenen zaman veya yerde ifa edilmemesi durumu için kararlaştırılmışsa alacaklı, hakkından açıkça feragat etmiş veya ifayı çekincesiz olarak kabul etmiş olmadıkça, asıl borçla birlikte cezanın ifasını da isteyebilir.

E) Asıl borç herhangi bir sebeple geçersiz ise veya aksi kararlaştırılmadıkça sonradan borçlunun sorumlu tutulamayacağı bir sebeple imkânsız hâle gelmişse, cezanın ifası istenemez.

Soru 24 [2025 HMGS]

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre ceza koşuluyla ilgili aşağıdakı ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Ceza koşulunun geçersiz olması asıl borcun geçerliliğini etkilemez.

B) Hâkim, aşırı gördüğü ceza koşulunu ancak borçlunun istemi halinde indirebilir.

C) Alacaklının uğradığı zarar kararlaştırılan ceza tutarını aşıyorsa alacaklı, borçlunun kusuru bulunduğunu ispat etmedikçe aşan miktarı isteyemez.

D) Alacaklı hiçbir zarara uğramamış olsa bile kararlaştırılan cezanın ifası gerekir.

E) Ceza, borcun belirlenen yerde ifa edilmemesi durumu için kararlaştırılmışsa alacaklı, ifayı çekincesiz olarak kabul etmiş olmadıkça asıl borçla birlikte cezanın ifasını da isteyebilir.

Soru 25

6098 sayılı Türk Borçlar Kanununa göre, alacağın devrine ilişkin aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Alacağın devri için borçlunun rızası aranmaz.

B) Alacağın devri bir tasarruf işlemidir.

C) Alacağın devrinin geçerliliği yazılı şekilde yapılmış olmasına bağlıdır.

D) İvazlı devirlerde, devreden, devir sırasında alacağın varlığını garanti etmiş olur.

E) Alacağın devri neticesinde bu alacağa ilişkin faiz alacakları yeni alacaklıya geçmez.

Soru 26

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, "alacağın devri" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Alacağın devri kanun veya mahkeme kararı gereğince gerçekleşmişse, bu devir özel bir şekle ve önceki alacaklının rızasını açıklamasına gerek olmaksızın, üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilir.

B) Alacağın devrinin geçerliliği, yazılı şekilde yapılmış olmasına bağlıdır.

C) Alacaklı, borçlunun açık rızasını almaksızın alacağını üçüncü bir kişiye devredemez.

D) Alacağın devri sözü verme, şekle bağlı değildir.

E) Alacağın devri ile birlikte asıl alacakla birlikte işlemiş faizler de devredilmiş sayılır.

Soru 27 [2018/2]

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, alacağın devrinin geçerlilik şekli ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Noter tarafından onaylanması gereken yazılı şekil

B) Adi yazılı şekil

C) Noter tarafından düzenlenmesi gereken yazılı şekil

D) Sözlü şekil

E) Şekil serbestisi ilkesine tabi olup, tarafların istediği şekil

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 28

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, alacağın iradî (sözleşmesel) devri hakkındaki genel hükümlere göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Borçlunun, alacağın devrine rıza göstermesi aranmaz.

B) Alacağın devrinde asıl alacakla birlikte işlemiş faizler de devredilmiş sayılır.

C) Borçlu, kural olarak, devri öğrendiği sırada eski alacaklıya karşı sahip olduğu alacakla ilgili tüm itiraz ve def'ileri yeni alacaklıya karşı da ileri sürebilir.

D) Alacağın devri bir ivaz (bedel) karşılığında yapılmışsa, devreden alacaklı, açıkça garanti etmiş olmadıkça, alacağın varlığından ya da borçlunun ödeme gücünden sorumlu olmayacaktır.

E) Alacağın devri sözleşmesinin alacağı devreden alacaklı ile devralan üçüncü kişi arasında yazılı şekilde yapılmış olması gerekir.

Soru 29 [2024/3]

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 99/III'e göre, ülke parası dışında başka bir para birimiyle belirlenmiş ve sözleşmede aynen ödeme ya da bu anlama gelen bir ifade de bulunmadıkça, borcun ödeme gününde ödenmemesi üzerine alacaklı, bu alacağının aynen veya vade ya da fiilî ödeme günündeki rayiç üzerinden ülke parası ile ödenmesini isteyebilir.

Söz konusu hükümde alacaklıya tanınan seçim imkânı, aşağıdakilerden hangisine örnek oluşturmaktadır?

A) Seçimlik borç

B) İfa yerine edim

C) Kanuni seçimlik yetki

D) Ayni edim

E) Gecikme tazminatı

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 30 [2025/1]

"Avukat (A), müvekkili (M) ile vekalet sözleşmesi akdetmiştir. Sözleşmeye göre (M) vekalet ücreti olan 20.000 TL'yi, (A)'nın ofisinde işçi olarak çalışarak veya (A)'ya belirli bir mal vermek suretiyle ödeyebilecektir."

6098 sayılı Türk Borçlar Kanununa göre yukarıda verilen olaydaki sözleşmede vekalet ücretinin ödenmesi bakımından (M)'ye tanınan imkân aşağıdakilerden hangisidir?

A) İfa uğruna edim

B) Seçimlik borç

C) İfa amacıyla edim

D) Seçimlik yetki

E) Kısmi ifa

Soru 31 [2018/2]

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi yenilik doğuran hakların özelliklerinden biri değildir?

A) Devredilmesi mümkün olmayan haklardandır.

B) Yenilik doğuran haklardan, kullanıldıktan sonra dönmek mümkün değildir.

C) İlke olarak şarta bağlanamazlar.

D) İlke olarak zamanaşımına bağlı olmayıp, hak düşürücü süreye tabidirler.

E) Bir defa kullanılmakla tükenen, sona eren haklardır.

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

DETAYLI AÇIKLAMALI CEVAP ANAHTARI

Soru 1 [2025/1]

- **Doğru Cevap: B) I, III ve V**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 89
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 89 uyarınca borcun ifa yeri öncelikle tarafların açık veya örtülü iradelerine göre belirlenir (I doğru). Aksine anlaşma yoksa: Para borçları alacaklının *ödeme zamanındaki* yerleşim yerinde ifa edilir; "kurulduğu sıradaki" ifadesi yanlıştır (II yanlış). Parça borçları sözleşmenin kurulduğu sırada borç konusunun bulunduğu yerde ifa edilir (III doğru). Para ve parça borçları dışındaki borçlar *doğumları sırasında borçlunun* yerleşim yerinde ifa edilir; "alacaklının" ifadesi yanlıştır (IV yanlış). Alacaklının yerleşim yeri değişimi ifayı önemli ölçüde güçleştirirse borç, önceki yerleşim yerinde ifa edilebilir (V doğru).

Soru 2

- **Doğru Cevap: C) Yalnız III**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 89/1-b.3
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 89/1-b.3 uyarınca para ve parça borçları dışındaki bütün borçlar, doğumları sırasında borçlunun yerleşim yerinde (aranacak borç) ifa edilir (III doğru). Para borçları "ödeme zamanındaki alacaklının yerleşim yerinde" ifa edildiğinden I yanlıştır. Parça borçları "sözleşmenin kurulduğu sırada borç konusunun bulunduğu yerde" ifa edildiğinden II yanlıştır.

Soru 3 [Olay Sorusu]

- **Doğru Cevap: C) 30 Ekim 2020 Cuma**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 92/1-b.3 ve Madde 93
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 92/1-b.3'e göre ay olarak belirlenen süre, sözleşmenin kurulduğu gün ayın kaçıncı günü ise (29 Temmuz), son ayın bunu karşılayan gününde (29 Ekim) dolmuş olur. Ancak 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı resmi tatil günüdür. TBK m. 93 uyarınca ifa günü kanunlarda tatil kabul edilen bir güne rastlarsa, kendiliğinden bu günü izleyen ve tatil olmayan ilk güne geçer. 29 Ekim Perşembe tatil olduğundan borç 30 Ekim 2020 Cuma günü mesai bitiminde ifa edilmelidir.

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 4 [2024/1]

- **Doğru Cevap: E) Hafta olarak belirlenmiş süre, son haftanın sözleşmenin kurulduğu güne ismen uyan gününde dolmuş olur.**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 91 ve Madde 92
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 92/1-b.2 gereğince hafta olarak belirlenmiş süre, son haftanın sözleşmenin kurulduğu güne ismen uyan gününde dolmuş olur (E doğru). Sadece ay belirtilmişse o ayın son günü anlaşılır (m. 91/2). Sekiz gün tam 8 günü ifade eder (m. 92/1-b.1). Ayın başlangıcı ayın 1. gününü, ayın sonu ayın sonuncu gününü ifade eder (m. 91/1).

Soru 5

- **Doğru Cevap: B) Alacaklının ödeme zamanındaki yerleşim yerinde**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 89/1-b.1
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 89/1-b.1 uyarınca aksi kararlaştırılmadıkça para borçları, alacaklının ödeme zamanındaki yerleşim yerinde (götürülecek borç) ifa edilmelidir.

Soru 6 [2025/2]

- **Doğru Cevap: D) Borçlu edimini kural olarak sürenin sona ermesinden önce ifa edebilir.**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 96
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 96 uyarınca aksi kararlaştırılmadıkça borçlu, edimini sürenin sona ermesinden önce (erken ifa) edebilir (D doğru). Borçlu kural olarak şahsen ifayla yükümlü değildir (m. 83). Belli ve muaccel borçta alacaklı kısmi ifayı reddedebilir (m. 84). Çeşit ve seçimlik borçlarda edim seçimi kural olarak borçluya aittir (m. 86 ve m. 87).

Soru 7

- **Doğru Cevap: C) Aksine bir anlaşma yoksa parça borçları, alacaklının ödeme zamanındaki yerleşim yerinde ifa edilir.**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 89/1-b.2

- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 89/1-b.2 uyarınca parça borçları, sözleşmenin kurulduğu sırada borç konusunun bulunduğu yerde (alınacak borç) ifa edilir. Alacaklının ödeme zamanındaki yerleşim yerinde ifa edilen borçlar para borçlarıdır.

Soru 8

- **Doğru Cevap: D) Para borçları, alacaklının ödeme zamanındaki yerleşim yerinde ifa edilir.**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 89/1-b.1
- **Detaylı Açıklama:** Kanuni ifa yeri kurallarına göre para borçları götürülecek borç niteliğinde olup alacaklının ödeme zamanındaki yerleşim yerinde ifa edilir. Parça borçları sözleşmenin kurulduğu sırada borç konusunun bulunduğu yerde ifa olunur.

Soru 9 [2018/2]

- **Doğru Cevap: A) Temerrüt faizi**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 120
- **Detaylı Açıklama:** Temerrüt faizi (TBK m. 120), borçlunun kusuru aranmaksızın ve alacaklının zarara uğradığını ispat etmesine gerek olmaksızın doğan bir temerrüt sonucudur. Gecikme tazminatı (m. 118) ve aşkın zarar (m. 122) ise borçlunun kusurlu olmasını gerektirir.

Soru 10 [2026/1 SGS]

- **Doğru Cevap: A) Sözleşme konusunun mahkeme aracılığıyla satılmasını talep etme**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 108 ve Madde 125
- **Detaylı Açıklama:** Tevdiye uygun olmayan satılacak malın mahkeme aracılığıyla açık artırmayla satılması hakkı (TBK m. 108), *alacaklının temerrüdü* durumunda borçluya tanınmış bir imkandır. Borçlu temerrüdünde alacaklıya tanınan haklar ise TBK m. 125'te düzenlenen aynen ifa, olumlu (müspet) zarar tazminatı ve sözleşmeden dönerek olumsuz (menfi) zarar tazminatıdır.

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 11

- **Doğru Cevap: A) Borçlunun temerrüde düşmesi için mutlaka kusurlu olması gerekir.**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 117
- **Detaylı Açıklama:** Borçlunun temerrüde düşmesi için **kusurlu olması şart değildir**. Muaccel bir borcun bulunması, ifanın mümkün olması ve ihtar (veya ihtar yerine geçen belirli vade) yeterlidir. Kusur; yalnızca gecikme tazminatı ve aşkın zarar gibi sonuçların istenebilmesi için aranır.

Soru 12

- **Doğru Cevap: B) Alacaklının temerrüdü**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 106
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 106 gereğince yapma veya verme edimi kendisine usulünce önerilen alacaklının, haklı bir sebep olmaksızın bunu kabulden veya hazırlık fiillerini yapmaktan kaçınması "alacaklının temerrüdü" olarak tanımlanır.

Soru 13 [2017/2]

- **Doğru Cevap: D) Uzmanlık gerektirmeyen mesleklerde borçlunun kendisine yardımcı kişilerin hafif kusurlu fiillerinden sorumlu olmayacağına ilişkin önceden yapılan anlaşma**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 115 ve Madde 116
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 116/2 uyarınca yardımcı kişilerin fiillerinden doğan sorumluluk önceden yapılan bir anlaşmayla kaldırılabilir. Özel izinle yürütülen uzmanlık işleri dışındaki (m. 116/3) uzmanlık gerektirmeyen işlerde yardımcı kişilerin hafif kusurundan sorumsuzluk anlaşması **kesin hükümsüz değildir, geçerlidir**.

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 14 [2023/1]

- **Doğru Cevap: D) Kesin olarak hükümsüzdür.**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 115/1
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 115/1 emredici hükmü gereğince: "Borçlunun ağır kusurundan sorumlu olmayacağına ilişkin önceden yapılan anlaşma kesin olarak hükümsüzdür."

Soru 15 [2023/1]

- **Doğru Cevap: A) Yıllık yasal temerrüt faizi oranının %100 fazlasını aşamaz.**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 120/2
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 120/2 uyarınca sözleşme ile kararlaştırılacak yıllık temerrüt faizi oranı, yasal temerrüt faizi oranının **yüzde yüz fazlasını aşamaz**. (Anapara faizi tavanı ise m. 88/2 uyarınca yasal faizin %50 fazlasıdır).

Soru 16 [2018/3]

- **Doğru Cevap: C) Yardımcı kişilerin fiilinden doğan sorumluluk, önceden yapılan bir anlaşmayla tamamen veya kısmen kaldırılamaz.**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 116/2
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 116/2 açıkça "Yardımcı kişilerin fiilinden doğan sorumluluk, önceden yapılan bir anlaşmayla tamamen veya kısmen kaldırılabilir" hükmünü amirdir. Bu nedenle C seçeneği yanlıştır.

Soru 17 [2023/2]

- **Doğru Cevap: E) Müteselsil borçluluk**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 162
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 162 uyarınca birden fazla borçlunun her birinin alacaklıya karşı borcun tamamından sorumlu olmayı kabul etmesi veya kanundan doğan durumlar "müteselsil borçluluk" adını alır.

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 18 [2026/2 Yeterlilik]

- **Doğru Cevap: B) Müteselsil borç**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 162
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 162/1 hükmüne göre birden çok borçludan her biri borcun tamamından sorumlu olmayı kabul ettiğini bildirirse iradi müteselsil borçluluk doğar.

Soru 19 [2025 Nisan HMGS]

- **Doğru Cevap: E) Zaman aşımı, B'ye karşı kesilince C'ye karşı kesilmiş olmaz.**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 155 ve Madde 162-164
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 155 uyarınca "Zamanaşımı müteselsil borçlulardan... birine karşı kesilince, diğerlerine karşı da kesilmiş olur". E seçeneğindeki "kesilmiş olmaz" ifadesi kanunun açık hükmüne aykırıdır.

Soru 20

- **Doğru Cevap: A) Geciktirici koşula bağlı bir sözleşmede borcun konusunu oluşturan şey, koşulun gerçekleşmesinden önce kendisine verilen alacaklı, koşul gerçekleştiğinde, koşulun gerçekleşmesine kadar elde ettiği yararların sahibi olamaz bunları karşı tarafa teslim etmekle yükümlüdür.**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 172/1
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 172/1 gereğince borcun konusu koşul gerçekleşmeden kendisine teslim edilen alacaklı, koşul gerçekleşirse koşulun gerçekleşmesine kadar **elde ettiği yararların sahibi olur**. Bu sebeple A şıkkı yanlıştır.

Soru 21 [2026/1 HMGS]

- **Doğru Cevap: A) Koşula bağlı hakkı tehlikeye düşürülen alacaklı, koşul gerçekleşmedikçe hiçbir önlem alamaz.**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 171/2
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 171/2 uyarınca koşula bağlı hakkı tehlikeye düşürülen alacaklı, alacağı koşula bağlı olmayan alacaklıların haklarını korumak üzere başvurabilecekleri önlemleri alabilir. Hiçbir önlem alamaz ifadesi yanlıştır.

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 22

- **Doğru Cevap: A) Bir koşul, hukuka veya ahlaka aykırı bir yapma veya yapmama fiilini sağlamak amacıyla konulmuşsa koşul yazılmamış sayılır;koşulun bağlandığı hukuki işlem geçerlidir.**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 176
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 176 uyarınca bir koşul hukuka veya ahlaka aykırı bir fiili sağlamak amacıyla konulmuşsa, **bu koşula bağlı hukuki işlem kesin olarak hükümsüzdür**. Sadece koşul geçersiz sayılmaz, işlemin tamamı hükümsüz hale gelir.

Soru 23

- **Doğru Cevap: A) Kararlaştırılan cezanın ifasının istenebilmesi için alacaklının zarara uğramış olması gerekir.**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 180/1
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 180/1 hükmü nettir: "Alacaklı hiçbir zarara uğramamış olsa bile, kararlaştırılan cezanın ifası gerekir." Dolayısıyla zarar şartı aranmaz.

Soru 24 [2025 HMGS]

- **Doğru Cevap: B) Hâkim, aşırı gördüğü ceza koşulunu ancak borçlunun istemi halinde indirebilir.**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 182/3
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 182/3 uyarınca: "Hâkim, aşırı gördüğü ceza koşulunu **kendiliğinden (re'sen)** indirir." Borçlunun talebi şart değildir, hakim re'sen indirmekle yükümlüdür.

Soru 25

- **Doğru Cevap: E) Alacağın devri neticesinde bu alacağa ilişkin faiz alacakları yeni alacaklıya geçmez.**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 189/2
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 189/2 uyarınca: "Asıl alacakla birlikte işlemiş faizler de devredilmiş sayılır." E seçeneğindeki "geçmez" ifadesi kanuna aykırıdır.

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 26

- **Doğru Cevap: C) Alacaklı , borçlunun açık rızasını almaksızın alacağını üçüncü bir kişiye devredemez.**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 183/1
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 183/1 uyarınca kanun, sözleşme veya işin niteliği engel olmadıkça alacaklı, **borçlunun rızasını aramaksızın** alacağını devredebilir.

Soru 27 [2018/2]

- **Doğru Cevap: B) Adi yazılı şekil**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 184/1
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 184/1 gereğince alacağın devrinin geçerliliği adi yazılı şekilde yapılmış olmasına bağlıdır. Noter onayı veya resmi şekil aranmaz.

Soru 28

- **Doğru Cevap: D) Alacağın devri bir ivaz(bedel)karşılığında yapılmışsa , devreden alacaklı , açıkça garanti etmiş olmadıkça , alacağın varlığından yada borçlunun ödeme gücünden sorumlu olmayacaktır.**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 191/1
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 191/1 uyarınca ivazlı (bir edim karşılığı) devirde devreden alacaklı, alacağın varlığını ve borçlunun ödeme gücünü **kanun gereğince garanti etmiş olur**. Garantisizlik kuralı ivazsız devirlerde geçerlidir.

Soru 29 [2024/3]

- **Doğru Cevap: C) Kanuni seçimlik yetki**
- **Kanun Atıfı:** TBK Madde 99/3
- **Detaylı Açıklama:** TBK m. 99/3 gereğince yabancı para borcunda borcun vadesinde ödenmemesi halinde alacaklıya tanınan borcu aynen veya vade/fiili ödeme günündeki rayiç üzerinden TL olarak isteme imkanı "Kanuni Seçimlik Yetki" (Facultas alternativa) örneğidir.

MURAT CEM HOCA HUKUK EĞİTİMLERİ-BORÇLAR HUKUKU

Soru 30 [2025/1]

- **Doğru Cevap: D) Seçimlik yetki**
- **Kanun Atıfı:** TBK Borçların İfası - Seçimlik Yetki Doktrini
- **Detaylı Açıklama:** Sözleşmenin asıl konusu tek bir edim (20.000 TL vekalet ücreti) olup borçluya bu edim yerine başka bir edimi (çalışma veya mal verme) ikame ederek borçtan kurtulma imkanı verilmiştir. Bu hukuki imkan "Seçimlik Yetki"dir.

Soru 31 [2018/2]

- **Doğru Cevap: A) Devredilmesi mümkün olmayan haklardandır.**
- **Kanun Atıfı:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler
- **Detaylı Açıklama:** Yenilik doğuran haklar kural olarak devredilebilir haklardandır (örneğin önalım, alım ve geri alım hakları sözleşmeyle devredilebilir). A şıkkı bu nedenle yanlıştır.
